Wagner Dü?ünme Stilleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Wagner Dü?ünme Stilleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32569

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Wagner Dü?ünme Stilleri Ölçe?i (WD?Ö), bireylerin bilgi i?leme süreçlerinde tercih ettikleri ve kulland?klar? bili?sel stilleri veya dü?ünme biçimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik enstrüman?n Türkçe'ye adaptasyonudur. Bu ölçek, özellikle e?itim psikolojisi alan?nda, bireysel ö?renme ve problem çözme yakla??mlar?n? anlamak için kullan?lmaktad?r. Türkiye'deki adaptasyon çal??mas?, 2010 y?l?nda S. Merdin taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, lise ö?rencilerinin akademik ba?ar?lar?, motivasyonlar? ve ö?renme stratejileri ile sahip olduklar? dü?ünme stilleri aras?ndaki ili?kiyi incelemektir.

Ölçek, orijinalinde R. K. Wagner veya benzeri bir ara?t?rmac? taraf?ndan geli?tirilen ve genellikle R. J. Sternberg'in Zihinsel Özyönetim Kuram? (Mental Self-Government Theory) gibi bili?sel kuramlara dayanan bir yap?y? hedeflemektedir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel ve dilsel ba?lamda geçerlili?ini ve güvenilirli?ini s?namak üzere yap?lm??t?r, ancak kaynak verilerde bu psikometrik analizlerin sonuçlar?na dair detayl? bilgi yer almamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Dü?ünme Stilleri, Bili?sel Yap?, Psikometri, E?itim Psikolojisi, Lise Ö?rencileri, Ölçek, Uyarlama, Bili?sel Stiller.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Yazar?: Bilinmiyor (Wagner olarak atfedilmektedir).

Uyarlayan Yazar: Merdin, S.

Amaç

Wagner Dü?ünme Stilleri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ö?renme, karar verme ve problem çözme süreçlerinde sergiledikleri tutarl? bili?sel tercihleri ve yakla??mlar? belirlemektir. Bu dü?ünme stilleri, bireyin zihinsel kaynaklar?n? nas?l yönetti?ini, görevlere nas?l yakla?t???n? ve hangi bili?sel stratejileri önceliklendirdi?ini gösterir.

Türkiye'deki uyarlama çal??mas?, özellikle lise ö?rencilerinin e?itim ortam?nda kar??la?t?klar? zorluklar ve ba?ar? düzeyleri ile dü?ünme stilleri aras?ndaki korelasyonlar? incelemeyi hedeflemi?tir. Elde edilen veriler, ö?rencilere yönelik rehberlik hizmetlerinin ve ö?retim yöntemlerinin bireysel stillere uygun ?ekilde ki?iselle?tirilmesine katk? sa?lamay? amaçlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, genellikle "Dü?ünme Stilleri" (Thinking Styles) olarak adland?r?lan ve bireyin dü?ünme biçimine dair tutarl? tercihleri ifade eden psikolojik yap?y? ölçer. Bu yap?, yetenekten ziyade e?ilimi, yani bireyin ne kadar iyi dü?ündü?ünden çok, nas?l dü?ünmeyi tercih etti?ini yans?t?r.

Dü?ünme stilleri, genellikle çe?itli boyutlarda s?n?fland?r?l?r (örne?in, yasama, yürütme, yarg?lama; hiyerar?ik, monar?ik, anar?ik; içe dönük, d??a dönük stiller gibi). Wagner ölçe?i, bu boyutlardan hangilerini kapsad???na dair kesin bilgi olmamakla birlikte, bireyin bili?sel görevlere uygulad??? öz-yönetim biçimlerini de?erlendirir. Bu stillerin belirlenmesi, bireyin kariyer tercihleri ve akademik ba?ar?s? üzerinde güçlü bir yorday?c? de?ere sahip olabilir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynak referans?nda (Merdin, 2010 Yüksek Lisans Tezi) geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel sonuçlar belirtilmemi?tir (Geçerlik: -).

Ancak, bir ölçe?in akademik standartlara uygun kabul edilebilmesi için, uyarlama sürecinde genellikle yap? geçerli?i ve kapsam geçerli?i incelenmelidir. Yap? geçerli?i için Aç?klay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA/DFA) kullan?larak ölçe?in teorik yap?y? koruyup korumad??? test edilmelidir. Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik (örne?in, ö?rencilerin stilleri ile akademik notlar? aras?ndaki ili?ki) incelenmelidir. Bu bilgilerin tezin tam metninde yer almas? beklenir.

Güvenirlik

Ölçe?in kaynak verilerinde güvenirlik analiz sonuçlar?na dair spesifik bir bilgi bulunmamaktad?r (Güvenirlik: -).

Tipik olarak, uyarlama çal??malar?nda ölçe?in iç tutarl?l??? Cronbach Alfa (α) katsay?s? ile hesaplanmal?d?r. Yüksek bir alfa de?eri (genellikle .70 ve üzeri) maddelerin ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde tutarl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i yönteminin kullan?lmas? da akademik aç?dan önemlidir. Bu analizlerin sonuçlar?, ölçe?in Türkçe formunun ne kadar güvenilir oldu?unu bilimsel olarak ortaya koyar.

Faktör Analizi

Kaynak verilerde Wagner Dü?ünme Stilleri Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?na ait faktör analiz sonuçlar? hakk?nda bilgi verilmemi?tir.

Dü?ünme Stilleri ölçekleri genellikle çok boyutlu oldu?u için, uyarlama sürecinde orijinal ölçe?in boyut say?s?n? ve madde yüklerini do?rulamak amac?yla faktör analizi esast?r. Merdin'in tezinde,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçe?in Türkçe formunun, orijinal yap?da öngörülen dü?ünme stilleri faktörlerini (örne?in, Yürütme Stili, Yasama Stili) ba?ar?yla ayr??t?r?p ayr??t?rmad??? incelenmi? olmal?d?r. Bu analizler, adaptasyonun yap?sal uygunlu?unu teyit eder.

Enstrüman (Ölçek Yap?s?)

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Dil Seçenekleri: Türkçe (Uyarlama Formu)

Hedef Popülasyon Grubu: E?itim Psikolojisi Alan?, Lise Ö?rencileri

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi (Yakla??k 14-18 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli lise türlerinde (Anadolu, Meslek vb.) ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirttikleri, ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan bir envanter.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Tercih, Ö?renme Stilleri, Öz-Yönetim, Akademik Ba?ar?, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Adnan Menderes Üniversitesi.

Yazarlar (Detayl? Bilgiler)

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor (Uyarlayan Merdin, S. için mevcut de?il).

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilinmiyor.

?leti?im Adresi: Merdin, S. (2010) Yüksek Lisans tezinin yürütüldü?ü kurum referans al?nm??t?r: Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, E?itim Bilimleri Anabilim Dal?, Ayd?n.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2010

?zinler ve Ücret: Ölçek, lisansüstü akademik ara?t?rma (Yüksek Lisans tezi) kapsam?nda

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?lm??t?r. Ticari veya geni? ölçekli kullan?m için orijinal ölçek sahibinin (Wagner) veya yay?nc?s?n?n izinlerinin al?nmas? gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle izin süreçleri tezin ba?l? oldu?u üniversite etik kurul kararlar?na tabidir.

Kaynaklar

Merdin, S. (2010). *Lise ö?rencilerinin dü?ünme stilleri* (Yüksek Lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, E?itim Bilimleri Anabilim Dal?, Ayd?n.

Bu tez çal??mas?na ait detayl? bilgilere Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir. ?lgili ba?lant?: tez.yok.gov.tr

Wagner Dü?ünme Stilleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?e ait orijinal maddeler, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddeler, Merdin (2010) taraf?ndan haz?rlanan Yüksek Lisans tezinin ekler bölümünde veya tam metninde bulunabilir. Maddelerin tamam? bilinmedi?i için buraya eklenememi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM